

Openingsboek
**Riki Bu Dojo &
Himitsu Take Niwa**

Mark Sterke
Hoofdmeester

Opening van de
Riki Bu Dojo &
Himitsu Take Niwa

Opening van de Riki Bu Dojo & Himitsu Take Niwa

©Copyright by Shin Tàì Ryu and Mark Sterke, 2003, Tilburg, The Netherlands.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen, in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, of door fotokopieën, opname, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Shin Tàì Ryu

Nederlands instituut voor Japanse feodale martiale kunsten

SHIN TÀI RYU

*Jouw start naar harmonie
van rug, borst
en de neutrale buik, Hara,
De oeraanvang
Tài sho
wat een weg
het hoofd en de voeten
begin en voorwaartse beweging.*

SHIN TÀI RYU

De Shin Tàì Ryu (uitspraak: sjin tai lioe) is een traditionele school voor Japanse feodale martiale kunsten en zelfverdediging, Chinese klassieke filosofie, gymnastiek, meditatie en botanica (bamboe). De Shin Tàì Ryu, de 'school in de geest van de harmonie', is ontstaan uit de Tàì Ryu, een trainingsgroep bestaande uit vier personen waaronder de huidige hoofdmeester (shodai). De Shin Tàì Ryu (-ha) is tevens een voortzetting van de Jiu jitsu afdeling van Tilburgse school Shin Gi Tai (godai).

Het Tàì jitsu (uitspraak: tai djitse) ofwel 'de kunst van de harmonie' bestaat uit twee krijgskunst domeinen: Jiu jitsu (ongewapende zelfverdediging) en Bugu jitsu (gewapende kunsten). Deze worden beoefend in de 'Riki Bu Dojo', de oefenruimte van de Shin Tàì Ryu. De accommodatie staat in Tilburg omgeven door een bamboe- en Japanse tuin, Himitsu Take Niwa. Het Jiu jitsu bestaat uit verschillende technieken, onder andere: weren, houdingen, standen, slaan, stoten, trappen, polsklemmen, armklemmen, verwurgingen, werpen, bevrijdingen, ontwijken, kortom alles om jezelf te leren verdedigen. Het Bugu jitsu bestaat uit vele gewapende martiale kunsten. De belangrijkste krijgskunsten zijn: Jo jitsu (stafkunst), Ken jitsu (zwaardschermen), Hojo jitsu (touwbinden), Iai jitsu (zwaardtrekkunst), Sosetsukon jitsu (kunst van de 'dorsvlegel'). Katsu-ho (reanimatie) is een oude Japanse methode om mensen die tijdens de training gewond raken te helpen. Het bestaat uit massage, slaan, drukken, knijpen op bepaalde punten op het lichaam. Het is gebaseerd op de acupunctuur fysiologie. Daarnaast bestuderen wij de Chinese klassieke filosofieën zoals Lao Zi (Lao Tzu), Kong Zi (Confucius), Zhou Yi (het boek der veranderingen), Japanse samurai-code Bushido en Zen. De activiteiten van de Shin Tàì Ryu omvatten verder workshops in Bu jitsu (Koryu Bu jitsu Sensho), het geven van demonstraties, het importeren van Japanse cultuurgoederen zoals uitrusting voor Tàì jitsu, het maken van Japanse zegels en de import van vele bamboesoorten. De familie Sterke ondersteunt de activiteiten en de voortgang van de traditie van de Shin Tàì Ryu.

JIU JITSU

Jiu jitsu (uitspraak: djioe djitse) is een van de martiale kunsten van de Shin Tàì Ryu, het

Nederlands Jiu jitsu Genootschap en de bevriende Japanse Sho Sho Ryu (Morioka, Japan). Jiu jitsu betekent feitelijk 'flexibele kunst(en)', de kunst van flexibiliteit van geest (shin), lichaam (tai) en techniek (gi). Jiu jitsu is een voornamelijk ongewapende krijgskunst. Het doel is op de eerste plaats zelfverdediging. Er zijn echter vele andere doelen zoals mentale en fysieke ontwikkeling, het vinden van je eigen ware aard, verdraagzaamheid en zelfvertrouwen, het vinden van de Weg (Tao), het beoefenen van de Bushido-kunsten (krijgskunsten) of gewoon een betere lichaamsconditie. De Jiu jitsu technieken zijn gebaseerd op de vijf Shin Tàì Ryu Jiu jitsu no Kata= Dit zijn bewegingskunststukken, patronen van oefenbewegingen. Zij zijn ontwikkeld op basis van tientallen oude leerplannen van krijgskunstscholen (koryu) en moderne vechttechnieken. De Goshin jitsu no kata zijn de beste voorbeelden van zelfverdedigingstechnieken met een oefenpartner en zijn gedurende vele generaties doorgegeven tot in deze tijd. Deze technieken zijn karakteristiek voor het Jiu jitsu. Het "vrije" gevecht of sparring is gebonden aan huisregels en probeert leerlingen voor te bereiden op een eventuele persoonlijke confrontatie. De sparring is tevens geschikt om snelheid, strategieën, anticiperen en dergelijke vaardigheden en kennis te oefenen.

Wat betreft de Shin Tàì Ryu is het Jiu jitsu met zijn hoofdconcept 'flexibiliteit' ontstaan in een van China's klassieke werken. In de Dao De (Tao Te Ching, Lao Zi) staat geschreven:

"Als een soldaat onbuigzaam is, zal hij niet winnen;

als een boom onbuigzaam is, komt hij aan zijn eind.

Onbuigzaamheid en macht nemen de laagste positie in;

Soepelheid, zachtheid, weekheid en teerheid nemen de hoogste positie in."

Kortom: Jiu jitsu of 'flexibele kunsten' heeft als eerste principe: soepelheid in mentale-, fysieke en technische menselijke vermogens. Dit wordt gesymboliseerd door een bamboestengel: ongelofelijk soepel en komt altijd rechtop in zijn natuurlijke positie.

BUGU JITSU

De gewapende krijgskunsten, de Bugu jitsu (uitspraak: boege djitse) van de Shin Tàì Ryu zijn gebaseerd op de vier Shin Tàì Ryu Bugu jitsu no Kata= ofwel de gewapende bewegingskunststukken van de Shin Tàì Ryu. Het instituut is verbonden met de Japanse Muhen Yongan Ryu (Morioka, Japan).

De gewapende krijgskunsten van de Shin Tàì Ryu bestaan uit zo'n tien krijgskunsten. De Bugu jitsu zijn van toepassing als je door meerdere tegenstanders tegelijkertijd wordt aangevallen. Je krijgt ook inzicht en overzicht van de kunsten van de bushi ofwel samurai. Daarnaast worden de overeenkomsten in bewegingen en filosofie duidelijk binnen de diverse martiale kunsten. Alle Bugu jitsu zijn uitermate geschikt voor solobeoefening. Jo jitsu is de kunst van de Jo, een hardhouten staf. Men kan met de staf slaan, weren, werpen, klemmen, maaien en verwurgen. Ken jitsu is de kunst van het zwaardschermen. Men oefent veelal met een partner: sotai-renshu. In het Ken jitsu schermen we gewoonlijk met een houten zwaard, de bokuto. Het doel is de dynamiek en ernst van de confrontatie met wapens te ervaren. Er zijn grote overeenkomsten en gemeenschappelijke ideeën tussen Zen, Ken jitsu en Iai jitsu, maar zeker ook met het Jiu jitsu. Iai jitsu is de kunst van het zwaard trekken. Bij voorkeur wordt gebruik gemaakt van een zwaard dat gesmeed is door een Japanse zwaardsmid, een katana. Omdat het een scherp wapen betreft trainen we alleen solo (tandoku dosa). Hojo jitsu is de kunst van het touwbinden om de tegenstander te immobiliseren.

ZAZEN

De zittende meditatie, Zazen, is een belangrijke aanvulling op het leerplan van elke krijgskunstbeoefenaar. Ook mensen die geen krijgskunst beoefenen kunnen Zazen beoefenen. Zij zijn ook, na een afspraak, welkom om Zazen te oefenen in de Riki Bu Dojo. Wij beoefenen in de Shin Tàì Ryu een aangepaste vorm van de Japanse Soto Zazen als onderdeel van het Tàì jitsu. Wij doen dit omdat wij van mening zijn dat de kern van de mens gelegen is in het centrum van het bekken (hara). De doelstellingen kunnen echter uiteenlopen van 'gewoon gaan zitten vergeten', tot rust komen, als therapie, om meer zelfvertrouwen te krijgen, om de Tao te leren kennen, je te concentreren op het éne, om langer te leven en een harmonieuzer leven. De hara- of heupbeweging is vooral een belangrijk concept bij de beoefening van het Tàì jitsu! Deze heupbeweging is de initiator van alle technieken in zowel ongewapende en gewapende technieken. Daarnaast is de buikregio een belangrijk startpunt bij de technieken van reanimatie (Katsu-ho) en de aanverwante Japanse massagetechniek Shiatsu.

In dit openingsboekje wordt de nieuwe dojo en tuin uitgebreid besproken. De Riki Bu Dojo en de Himitsu Take Niwa zijn de nieuwe aanwinst van de Shin Tàì Ryu.

Riki Bu Dojo

De krijgskunst oefenruimte van de familie Sterke

TAO VAN TÀI

*De te bewandelen weg
Tao
van Bu
is het doorhakken
van de pijl,
de weg van de vrede
TÀI.
dat is de ware weg.*

Nadat in 1986 de hoofdmeester van de Shin TÀI Ryu Japan bezocht had en geoefend had in Sho Sho Ryu werden hele nieuwe ideeën verworven omtrent de zogenaamde Kobudo (oude krijgswegen). Ook een groot aantal inzichten werden verkregen over de Japanse taal en cultuur. Een ander inzicht was dat men in Japan in het algemeen weinig ruimte heeft om huizen en dojo te bouwen. De vader van de hoofdmeester, Jan Sterke, kwam op het idee om in de tuin achter het huis van zijn zoon een dojo te bouwen. De ruimte was net groot genoeg. In april 1987 werd de eerste steen gelegd van het houten gebouw. Het doel van de dojo was om de zoon met een aantal vrienden Bu jitsu (krijgskunsten) te kunnen laten oefenen. Al snel werd duidelijk dat het precies de goede afmetingen had om met kleine groepen te oefenen. De Shin TÀI Ryu had een eigen dojo gekregen. De eerste bamboesoorten werden aangeplant. Een aantal jaren later, de hoofdmeester was al meerdere malen in Japan en China geweest, ontstonden er nieuwe plannen.

In 1995 kocht de hoofdmeester het perceel grond aan de Lanciersstraat 90 te Tilburg. De sloop van de schuur en de sanering van de grond werd uitgevoerd. Nieuwe bamboesoorten werden geïmporteerd en de plannen werden mede ontwikkeld door Meester-leerling Corné. v. d. Sanden. In 1996 was collega dhr. Shigeo Takahashi, 68ste generatie hoofdmeester van de Sho Sho Ryu en zijn vrouw op bezoek in onze oude Chikara Bu Dojo. Met hem werden de plannen (muso, Jap.; droom) besproken en nagegaan of deze aan de gestelde doelstellingen zouden voldoen. Het antwoord was ja! Een van de leerlingen Jos van Beers heeft vervolgens de bouwplannen getekend en uitgeschreven. Nu, 2003, staat de Riki Bu Dojo er.

De Riki Bu Dojo, de krijgskunst oefenruimte van de familie Sterke is de dojo van de Shin TÀI Ryu en vervangt de oude dojo. De ruimte van de oude dojo (Hoogvensestraat 106; 80 m²) de kleedruimte, de nieuwe dojo en de tuin vormen één geheel. De nieuwe dojo wordt betreden door je te melden aan de deur van de kleedruimte (Lanciersstraat 90G). Bij het naar binnen gaan stap je in een kleine verdieping. Alleen daar mag je schoenen aanhouden. Er is een toilet, kleine kleedruimte voor dames, een douche en een heren kleedruimte. Aan het einde van de verdieping is er een schoenen rek met daarin slippers. Je wisselt je schoenen in voor slippers als je naar de dojo loopt. Na het omkleden ga je door de deur bij het schoenenrek naar buiten en stap je over de loopplank, onder de overdekte wandelgang door naar de dojo. Halverwege de overdekte wandelgang kun je in

de Japanse tuin kijken en even tot rust komen voordat de training en oefening in de dojo begint. Het woord 道場 is afkomstig, volgens Daisetz Suzuki, uit het Zen-Bhoeddhisme. Ik citeer: "The hall in which swordmanship is practiced is called a Dojo. Dojo is the name of a place devoted to religious exercises, and its original Sanskrit meaning, bodhimandala, is the place of enlightenment. " In het Chinees en Japans bestaat het woord uit twee karakters, de 道=weg en 場=plaats=de plaats om de Weg (Tao) te bewandelen. Dit tezamen geeft aan waar de Riki Bu Dojo voor bedoeld is: Tàì michi (de weg van de harmonie) bewandelen.

Als je de tuin inkijkt zie je niet direct de tekst onder aan de dakrand van de dojo. De tekst is geschreven in Tensho kanji (zegelkarakters) die zowel in China als Japan tot op de dag van vandaag nog gebruikt worden voor belangrijke teksten. Het is symbolisch voor de activiteiten van de Shin Tàì Ryu, Japanse feodale martiale kunsten en Chinese klassieke filosofieën. Naast de naam van de school en haar activiteiten staat er de lijfspreuk op, teksten van Lao Zi, Kong Zi, Zhou Yi en de zegels (inka) en familiewapen (kamon) van de hoofdmeester. Voor we naar binnengaan kunnen we, als we nog niet aangemeld zijn, gebruik maken van de Japanse bel afkomstig uit Hiraizumi, Japan. We gaan naar binnen door de westerse deur en doen onze slippers uit en zetten die in het schoenenrek. De dojo is een oefen- en vereringsruimte en iedereen moet zich houden aan de regels van de Shin Tàì Ryu. De dojo is een obstakelvrije ruimte van 5,4 m. bij 10,5 m. en 3,5 m. hoog. De vloer is bijna geheel bedekt met zachte matten (tatami; 45 m²). Hij is geschikt om met 12 mensen Jiu jitsu, en met 6 mensen Bugu jitsu te beoefenen. De dojo is aan de westzijde voorzien van een alkoof, de Kami-za (zetel van de goden) die de steen van de Tàì-shan (de berg Tàì, China) herbergt. De ruimte is bescheiden verlicht en men heeft toegang tot de veranda door vier grote openingen afgescheiden door shoji (deurpanelen). Er hangen wapenrekken aan de muur en er is een grote oefenspiegel. Aan de oostzijde ziet men een rond raam met daarin het familiewapen van de Nanbu han, 幕 末 義 経 (symbool van de stad Morioka en de Nanbu familie). Met intermediaire hulp van mw. Yumiko Tanifuji hebben wij speciale toestemming van dhr. Tosiaki Nanbu, 14de hoofd van de familie Nanbu, om dit wapen te mogen gebruiken. De ruimte is zoals in Japanse dojo en Chinese tempels spaarzaam verwarmd. Onder het dak van de veranda hangen negen en één furin (windbelletjes) die de tien kata weergeven. De veranda zorgt voor de overgang van de tuin naar dojo zoals de overdekte wandelgang de overgang vorm vormt van de dojo naar tuin. De overdekte wandelgang heeft nog drie functies: het bevat een evenwichtsoefening, kan dienst doen voor het Kyu jitsu (boogschieten) en Shuriken jitsu (meswerpen).

De Riki Bu Dojo is gebouwd voor de oefening van Tàì jitsu (Jiu jitsu en Bugu jitsu), Zen (meditatie) en Chanoyu (theeceremonie). Er kunnen ook andere bijeenkomsten gehouden worden, zoals Ikebana (bloemschikken), Bonsai (boom in pot kweken), Shodo (kalligrafie) en soortgelijke bijeenkomsten. Vanzelfsprekend is de dojo ook geschikt voor bijeenkomsten in het bespreken van de klassieke filosofieën. In essentie, zoals door Lao Zi en de Zen-leer opgevat, is de dojo de leegte om onuitputtelijk als bron te fungeren (Dao De, 11). Er zijn hier drie niveau's, shoden (eerste niveau), chuden (middelste niveau) en okuden (geheime leer), holle bamboesoorten en de leegte van de dojo, kuden, de plek waar de mondelinge traditie doorgegeven wordt.

De weg der natuur door oefenen van geest, lichaam en techniek, verdraagzaamheid en flexibiliteit gesymboliseerd door bamboe. Jiu jitsu, Bugu jitsu, Kuden, Taiso, Ku Kata, Zazen, Katsu-ho.

Himitsu Take Niwa

De verborgen bamboetuin

FLUISTERNDE GEDACHTEN

*De bamboe groeit
nu zes miljoen jaren
de ontwikkelingen
kennen geen einde
positief, negatief
maar zij gaan door.
De mensen willen
leven,
alleen maar leven
en de pessimisten
laat hen weten
er was altijd vooruitgang,
sedert het begin der tekens.*

Na het oefenen werd de aandacht getrokken door de enorme mooie bamboe die naast de Shinmeikan Hachiichi Dojo groeide (*Phyllostachys edulis*; Moso, Jap.) terwijl het in Morioka in de winter 15 graden kon vriezen! Zou bamboe ook in Nederland kunnen groeien? Rondom de dojo ligt een kleine Japanse tuin en Chinese bamboetuin, Himitsu Take Niwa, de verborgen bamboetuin. De tuin is door de hoofdmeester en deelnemers aangelegd met als doel het genieten van de natuur en het overdenken van het Tàì jitsu. Het is onlosmakelijk verbonden met de Riki Bu Dojo en de kunsten die daar dagelijks geïfend worden. Vanuit deze veranda is de kleine Nihon niwa (Japanse tuin), de Gorinto niwa (vijf lagen pagode tuin), Take niwa (bamboetuin) en de Tsuriai niwa (evenwichtstuin) te bezichtigen.

De tuin aan de Lanciersstraat 90 (356 m⁵) is omgeven door de zuidelijke gevel van de dojo, de westelijk overdekte wandelgang, poort met bamboeslot, en hoge bamboe op noordelijke en oostelijk erfafscheidingen. Van buiten af (*omote*) is het niet mogelijk de tuin en dojo te zien, evenmin kan men van binnen (*ura*) naar buiten kijken. In deze zin is het een verborgen bamboetuin. Op deze wijze wordt de harmonieuze sfeer van de tuin en de filosofie van *omote-ura* vormgegeven. Mensen zijn na een afspraak van harte welkom om de tuin en dojo te bezoeken.

De Himitsu Take Niwa herbergt een aantal verborgen Chinese klassieke filosofische gedachten die deel uitmaken van Shin Tàì Ryu Tàì jitsu. Men bezoekt het binnenste door de dubbele poort vanuit het westen te openen. De bezoeker kan dan de tuin en dojo bezichtigen, van onder de overdekte wandelgang die de kleedruimte en de dojo met elkaar verbind. De *Wisteria sinensis* purple die eind mei zijn paarse bloemen laat hangen onder aan de wandelgang doet ons denken aan de kleur van de obi (band) van een grootmeester. Vanuit deze plek start men aan de opleiding tot de hoogste vaardigheid en inzicht. Aan de overzijde ziet men de tegels die verspreid in de tuin liggen, en overgaan in een rechte lijn, de Weg, zoals dat gebruikelijk is in de theetuin van de Ura-senke traditie

in het theeschenken, Kyoto, Japan. In het boek van de thee (Chanohon) van Kakuzo Okakura wordt de link gelegd tussen het Taoïsme en Zennisme enerzijds en de relatie tussen Jiu jitsu en het boek Dao De anderzijds. De opening van de tuin wordt gedaan door een theeceremonie uitgevoerd door mw. Keiko Yoshida (Chanoyu Omotesenke traditie). De inheemse mossen die hier groeien accentueren de voetstappen die men zet op de weg naar het meesterschap en de rust.

We betreden de veranda bij de entree van de dojo en lopen de veranda verder op. Ongeveer in het midden van de veranda kan men de kleine Japanse tuin (Nihon niwa) aanschouwen. Het is een eenvoudige rotstuin die alleen Japanse planten en een vijftal rotsen bevat. De achtergrond wordt gevormd door een rij schitterende bamboeplanten. De vijf rotsen zijn gegroepeerd naar het voorbeeld van de Hachimangu-tempel in Morioka, Japan. In onze tuin staan de vijf rotsen voor de deugden die Koshi (Kong Zi; Confucius) verwoord heeft in zijn geschriften: menselijkheid, beleefdheid, loyaliteit, rechtvaardigheid en wijsheid, die universeel zijn, en voor de deelnemers van de Shin Tàì Ryu een oefening zijn. Er staan zeven Japanse planten in de Nihon niwa: Acer palmatum, Atropurpureum, Nandina domestica, Azalea, Eikan (Satsuki azalea), Prunus serrulata, Amanogawa, Aucuba japonica, Rozannie, Ceridiphyllum japonicum en de Acer palmatum Sangokaku, zij vertegenwoordigen de zeven emoties: plezier, boosheid, verdriet, angst, liefde, haat en verlangen. Ze brengen kleur in het leven en deze tuin. Wat naar rechts ziet men een peervormige steen waarin de kenner van de Aziatische filosofie direct de vorm van Daruma (de ontwikkelaar van de Zen) ontdekt.

De Japanse tuin begint bij de overdekte wandelgang tot aan het centrum van de tuin en gaat dan over in een kleinere Gorinto (ookwel Chinese) tuin. In het centrum, dus op de scheiding van beide tuinen, staat een bijzondere bamboeplant, de Semiarundinaria yashadake f. kimmei, een uitermate decoratieve bamboe met de kleuren groen, geel en rood. Er loopt een klein paadje naar een eenvoudige maar speciale boom. De Prunus mume of Li (Chinees; Ume, Jap.) is de boom waaronder Lao Zi (Roshi, Jap.), de auteur van de Tao Te Ching, geboren is. Het is een abrikoos en bloeit volgens de oude Japanse kalender al in de winter en wordt zowel in Japan als in China bij tempels en schrijnen aangeplant. Het is gezien de filosofie van Lao Zi en de oefening in de Shin Tàì Ryu vanzelfsprekend dat deze boom te zien is vanuit de dojo. Zowel vanuit de dojo (de oefening) als van deze boom (de natuur) kan men op de Weg geraken. Als we weer wat verder de veranda oplopen of we stappen op het pad met tegels dan ziet men nog een Japanse azalea, Azalea, Uka met in mei lila bloemen. Op de scheiding van de Chinese- of Gorintotuin staan twee bamboes. Wat niet te zien is, is dat beide in de grond door een S-vormige betonnen afscheiding gepland zijn. De S staat voor de naam van de familie Sterke en tevens voor het Tai-chi symbool: Yin-Yang (In-Yo, Japans). De negatieve en positieve kant van alles in het universum. De bamboes, Phyllostachys aureasulcata en Phyllostachys aureasulcata f. spectabilis, zijn speciaal gekozen vanwege de kleuren. De eerste heeft een groene stengel en de groef op elk segment is geel en bij de tweede is dit precies andersom: het Tai-chi symbool. Omdat elk levensweg zijn aanvangsmoeilijkheden heeft hebben we dit willen symboliseren door deze planten, die onderaan vaak zigzag gevormd zijn en worden hogerop rechter. Tussen de rij bamboes op de achtergrond en deze Yin-Yang bamboes staat een lantaarn. Op deze plaats komt later een Vijf verdiepingen pagode (Gorinto) te staan die de Vijf elementen symboliseert (aarde, water, vuur, wind en leegte). De varens geven aan dat hier de tuin al donkerder begint te worden. Aan de rand van deze tuin staat een Juniperis chinensis (Sabina chinensis) waarvan gezegd wordt dat die verband houdt met de filosofie van Kong Zi. Er staat hier nog een groene bamboe. Het is een hoge bamboesoort van het geslacht Phyllostachys met enigszins opgerolde groene blaadjes. Deze plant staat hier exemplarisch voor de verzameling bamboeplanten (Take, Jap.; Zhu, Chin.) in de Himitsu Take Niwa (Mimi Zhu Ting, Chin.).

We kunnen over het pad naar de Evenwichtstuin of we gaan op de veranda de bocht om naar de oostzijde van de dojo. Dit is een donkere hoek van de tuin met lage bamboes en varens. In deze tuin staan zeven (geluksgetal) hardhouten palen op drie verschillende niveaus (shoden, chuden en okuden). Dit is het meest functionele deel van de tuin voor de beoefening van de Japanse Bu jitsu (krijgskunsten), men moet hier, zonder eraf te vallen, met groot gemak overeen wandelen om de graad van meester te verwerven. Als men op de palen staat kan men de grond niet zien vanwege de vele lage planten. De palen staan ook weer in de S vorm.

De Himitsu Take Niwa heeft een botanisch karakter vanwege de vele verschillende bamboesoorten. Alle bamboes zijn winterhard en door ons geïmporteerd uit China, Duitsland, Frankrijk en Engeland. Aan de oostzijde van de tuin staan de hoogste winterharde bamboesoorten evenals aan de noordzijde. In het centrum van de tuin staan de middelhoge en verspreid over de tuin de laagste bamboes. Er staan eetbare bamboes tussen en de hoogste is ongeveer zeven meter hoog en de kleinste ongeveer 30 cm. De collectie in de Himitsu Take Niwa bestaat uit zo'n 70 soorten bamboe. Daarnaast hebben we nog meer dan 30 soorten die in een andere tuin (Tsubo niwa; Hoogvensestraat 106) staan. Bij de hoofdmeester is een lijst met alle bamboesoorten beschikbaar. We hebben bamboes met gele, groene, zwarte, zwart en bruin gevlekte, rode, met diverse kleuren gestreepte stengels maar ook behaarde, ruwe, gladde, rechte en zigzag gevormde stengels. Weer andere hebben verdikkingen, onregelmatigheden en ringen die aan elkaar vergroeid zijn. Er zijn bamboes met groen, groen-, wit- en geel gestreept blad, groot en klein en zelfs bijna vierkante blaadjes. Er is een bamboesoort met bijna vierkante stengels en stengelafwijkingen die lijken op een menselijk gezicht. De tuin heeft een aardig aantal zeldzame bamboes: *Phyllostachys bambusoides* Subvariegata, *Phyllostachys kwangsiensis*; *Phyllostachys edulis* Bicolor, Nabeshimana, *Pseudosasa japonica* Tsutsumiana en *Chimonobambusa quadrangularis* om er enkele te noemen. Maar ook de grote bamboes ontbreken niet: *Phyllostachys edulis* en *Phyllostachys bambusoides* het zijn dé bamboes in China en Japan. De laatstgenoemde wordt in de krijgskunst Ken jitsu (zwaardschermen) gebruikt om door te hakken (take giri, Jap.). Een hele andere soort, *Pseudosasa japonica*, wordt gebruikt om pijlen voor het boogschieten van te maken.

Bamboe is niet alleen altijd groen, elegant en decoratief maar heeft ook een aantal filosofische duidingen. Bamboe is extreem flexibel, men kan een bamboestengel tegen de grond drukken en als we hem loslaten dan komt hij gewoon weer rechtop! Bamboe is voor ons het symbool van flexibiliteit en daarom symboliseert het principe Jiu no ri (het principe van flexibiliteit), het hoofdprincipe van Jiu jitsu. Bamboe-ademhaling is een wijze van ademen binnen de Zen traditie, volgens Katsuki Sekida, die doet denken aan de holle compartimenten gescheiden door knopen. Een methode waarbinnen men in één ademhaling het woord Mu Ymu Ymu of Mu-u-u uitsprekt. Mu staat voor niets, een van de belangrijkste concepten uit de Zen-leer. Niets of de leegte is tevens het hoogste element in de vijf elementen theorie (en de vijf bewegingskunststukken in het Jiu jitsu). Een beroemde gedachte in de Zen én de Bu jitsu is de uitspraak Mujinzo ofwel nunitputtelijke bron, gesymboliseerd door een cirkel (marui). Wanneer men Take giri uitvoert, ontstaat altijd een cirkelvormige snede. Bamboe groeit hard, heel hard, men zegt dat het de snelst groeiende plant is op aarde. Dit is voor ons het voorbeeld om heel hard te oefenen. Het gaat wel per compartiment, per oefenbijeenkomst, maar we groeien, recht omhoog en als we omgebogen worden dan geven we mee en komen terug in de rechtop stand, we overleven. De bamboe wortels spreiden zich uit in alle richtingen. Als ze een obstakel tegenkomen gaan ze omhoog tot in de lucht en gaan over het obstakel heen en duiken weer terug in de grond. Deze wortelstokken boven de grond lijken op de rug van een draak en gedragen zich ook als een draak, daarom noemen we deze wortelstokken draken (ryu, Jap.), een lievelingstitel van een echte krijgskunstenaar. Het uitspreiden van de wortels zien we als

het verbreiden van de filosofie en kunsten van de Shin Tàì Ryu.

Als je van de Evenwichtstuin langs de hoge bamboes loopt, naar het noorden van de tuin, zie je de verschillen duidelijk tussen de bamboesoorten. Steeds zijn gekleurde en groene bamboes afgewisseld. Aan het einde kom je bij de tsukubai (water reservoir), een stenen schaal op een kleine verhoging. Op enkele bamboestengdelen ligt een bamboeschep om voorover te buigen (tsukubau) om je handen te reinigen en nederig deel te nemen aan de theeceremonie. De tsukubai staat in de Kin niwa (Gouden tuin), er staan een tweetal forse bamboeplanten die beide een vol gouden kleur hebben (*Phyllostachys bambusoides* × *Castilloni* en *Phyllostachys vivax* f. *aureocaulis*). De tsukubai is omgeven door een lage *Indocalamus tessellatus* (*Sasa tessellata*) met zijn grote groene bladeren. Als je daarna langs de noordelijke erfafscheiding loopt dan loop je in een bamboelaantje. Je ziet dan tevens een marui een muur met daarin een cirkelvormig gat, in China bekend als een maanpoort. Het symbool voor het hoogste principe: de Leegte. Voor en achter de marui staan gele stenen in de grond: vijf voor de Jiu jitsu kata en vier voor de Bugu jitsu kata, tezamen de negen voorgevormde bewegingskunststukken van de Shin Tàì Ryu. Aan weerszijde van de bamboelaan staan diverse soorten bamboe. Aan de centrumzijde van de tuin staan twee rijen bamboe achter elkaar, een aan de bamboelaanzijde en een aan de kant van de dojo. Aan de bamboelaanzijde staan vooral groene bamboeplanten (in betonnen afscheidingen) en aan de dojojzijde staan de gekleurde en de bijzondere bamboesoorten. Aan de erfafscheiding staan de hoge soorten afgewisseld naar onderscheidende kenmerken. Hier ligt één van de drie Chinese stenen in de tuin die staan voor drie Chinese filosofen: Puti Tamo (Daruma, Japans), Kong Zi en Lao Zi. Als je het laantje uitloopt komt je aan het einde van de overdekte wandelgang. Hier staat in de hoek nog een bijzondere bamboe, eentje namelijk die van binnen niet hol is: *Phyllostachys nidularia* f. *farcta*. Nu we de hele tuin gezien hebben, ontdekt u wellicht dat er 10 rotsblokken in de tuin liggen. Dit symboliseert de negen Shin Tàì Ryu Kata en het Tàì jitsu Gogyo Kata.

ONZICHTBAAR ERFGOED

Mijn schat

onzichtbaar voor jou en mij

Tàì jitsu:

de discipline van het lichaam,

verwijder conflicten in de geest

en vind harmonie, binnen jezelf,

en dan

wordt mijn as bijgezet in een pagode

maar de kunst leeft eeuwig door

in de nakomelingen.

Sho Sho Ryu & Muhen Ryu

In vriendschap verbonden met twee tradities uit Morioka

OPRECHTHEID

*De kraanvogels
van de Sho Sho Ryu,
zijn naar ons gevlogen,
met de vriendschap
van de 67e en 68e generatie,
in hun vlucht.*

SHO SHO RYU & MUHEN RYU

Na de opleiding in de Shin Gi Tai leerschool had de huidige hoofdmeester een goed gesprek met zijn (filosofisch) leraar, J. Horsten (3e generatie) en zijn (technisch) leraar M. de Leeuw (4e generatie). Al snel werd duidelijk dat, wil je echt de Japanse feodale martiale kunsten beoefenen en doorgronden, hij zou moeten afreizen naar Japan. Dat werd bevestigd door een antwoord op zijn schrijven aan de Nihon Kobudo Shinkokai (I. Kobayashi, 3 november 1980, Tokyo, Japan). Tevens had hij les genomen bij een leerschool in Bugu jitsu (Iai jitsu, Iai do en Ken jitsu) die onder leiding stond van leraar W. Bekink. Deze leraar had reeds onderricht genoten in Japan. Hij gaf een lijst met namen van Japanse scholen. Een groot aantal scholen werden aangeschreven en bijna alle scholen reageerde positief. Eén brief was bijzonder en werd ontvangen op 19 mei 1984. Er zat ook een videotape bij met Sho Sho Ryu en Muhen (Yongan) Ryu technieken. Dit was de eerste keer dat we hier origineel Japanse feodale martiale kunsten aanschouwde, met name de oudste nog levende Jiu jitsu stijl van Japan. Met de hulp van dhr. W. Bekink en mijn ouders landde hij op 4 juli 1986 op Narita airport te Japan. Hij werd bijzonder welkom ontvangen door de familie Takahashi en de familie Tanifuji te Morioka, Iwate. De dag erop begonnen de trainingen omstreeks 05.00 uur in de uitermate fraaie Shinmeikan Hashiichi Dojo. Binnen de kortste keren had hij les van (groot)meester-leraren als: vader Takahashi, Takahashi, Tanifuji, Miura, Yanagihara, Kumagai, Nakamura, Tamura, Inoue, Kawabe, Nishida en anderen. Op 12 juli 1986 ontving de hoofdmeester zijn mokuroku (certificaat) van de Sho Sho Ryu uit handen van de vader van Shigeo Takahashi, grootmeester-leraar K. Takahashi, 67e generatie hoofdmeester en tevens 15e generatie Muhen Ryu. Het was een eer om op televisie de band van de vader van Takahashi te mogen aanknopen. Deze reis was aanstekelijk en Corné van de Sanden ging in 1990 mee naar Japan (en China, Shaolin-si) en behaalde mokuroku van de Sho Sho Ryu. De relatie met de Sho Sho Ryu duurde voort en in 1996, ter gelegenheid van het 25-jarig jubileum van de hoofdmeester bezocht Shigeo Takahashi en zijn vrouw, Ihoko Takahashi, de Chikara Bu Dojo. Een jaar daarvoor had de hoofdmeester het perceel grond gekocht achter de oude dojo en samen liepen zij nu tussen de bamboe-planten en er was een ~~muso~~ een droom, om een nieuwe dojo te bouwen met bamboetuin en Japanse tuin. Op 19 april

1999 gaf de Sho Sho Ryu samen met de hoofdmeester een demonstratie in Oviedo, Spanje. Daarna bezocht de hoofdmeester samen met zijn levenspartner Morioka en verklaarde hij zijn liefde tijdens een theeceremonie verzorgd door Mw. Keiko Yoshida van de Omote Senke traditie in het theeschenken. Later ging ook Mart van Iersel (2000) mee naar Japan samen met de kinderen van de hoofdmeester. In dat jaar bleek dat op voordracht van Takahashi de hoofdmeester deelnemer geworden was van de Nihon Kobudo Shinkokai en mee mocht doen aan een demonstratie waar maar liefs 59 martiaal kunsttradities mee zouden doen (Meiji jingu, Tokyo). De hoofdmeester reisde bijna jaarlijks naar Japan voor oefening en studie en bezocht tevens diverse malen China in het kader van de bestudering van de Chinese klassieke filosofieën.

Als een school meer dan 1200 jaar oud is dan is het moeilijk de precieze oorsprong weer te geven. De oudst bekende stichter van de Sho Sho Ryu is Fujiwara no Kamatari (614-669, de eerste Fujiwara minister van de Yamato keizers) en hij richtte de Koden Ryu op. De berg Tan, Tanzan, bewaard de overblijfselen van Fujiwara no Kamatari en werd door de hoofdmeester bezocht in het jaar 1999. Zo 150 jaar later, in de Heian-tijdvak, werd deze school omgevormd tot Kanze Ryu en na een droom van Sakanoue no Tamuramaro, de beroemde held-generaal, waarin hij de principes van yawara (wa; 𠄎rede-maken) werden duidelijk gemaakt, werd de school ook wel Muso Kanze Ryu genoemd. Atsuyoshi (Shigeo) Takahashi is de 68e generatie hoofdmeester van deze Kanze Ryu. Deze school is ontstaan in Kyoto, Kyomizu dera tempel, en de godheid word Kyomizu Kanze On genoemd. Deze tempel kan men nog steeds bezoeken, werkelijk schitterend. De tweede naamsverandering vond plaats in het Kamakura-tijdvak (1185-1333). De shogun Minamoto no Yoritomo nodigde vanuit heel Japan krijgskunst beoefenaars uit, zo ook de 27e soke van de Kanze Ryu, Mori Uheita Kunitomo. Hij maakte daar grote indruk door 17 mannen te verslaan. Vanaf dat moment ging de school Sho Sho Ryu heten. Takahashi is de 42e generatie Sho Sho Ryu. De Sho Sho Ryu verhuisde naar de Nanbu domeinen in Noord Japan en werd daar verenigd met de Nanbu-han. Dit startte met Oka Takebei Tsuneshige die ook oefende in Kamakura. Hij was daar leerling van Ishida Tatsunoshin, 46e generatie Kanze Ryu. Hij vond een betrekking bij Nanbu Shigenobuki en deze lijn begon het Kanbun tijdvak, zo 300 jaar geleden. Sho Sho Ryu werd de officiële martiale traditie van de Nanbu-han, nu Morioka stad. Takahashi is de 22e generatie in de Nanbu-lijn. In het standaardwerk van Japan omtrent alle tradities (Watatani, K. & Yamada, T., 1978, Bugei Ryu-ha Daijiten, Tokyo: Koppo Shuppanbu) wordt vanzelfsprekend de Sho Sho Ryu maar ook de Muhen (Yongan) Ryu vernoemd. De huistitel van de huidige hoofdmeester van de Sho Sho Ryu is Kan Shin Ken. Wij hebben deze traditie met instemming van Takahashi overgenomen: wij hanteren dezelfde wijze van certificeren, verlenen van graden, bevoegdheden en titels, zoals het Kengo-zegel en de huistitel. Onze traditie is tevens Shohakuryu dojo van de Sho Sho Ryu.

De Muhen Ryu is een krijgstraditie die is opgericht in het tweede jaar van het Reigen (Tenna) tijdvak, 1683. De hoofdvorm van de school is het Bo jitsu, de kunst van de zes-voetsstaf, maar ze doen ook Hanbo jitsu, Sanuratachi (Ken jitsu), Hojo jitsu en Naginata jitsu. De school is een Bugu jitsu school en het schijnt de oudste nog levende Naginata traditie te beoefenen. De huidige hoofdmeester is Tomio Inoue, 16e generatie hoofdmeester met als huistitel O Sho Ken. Ook hier heeft de hoofdmeester mokuroku behaald. Beide martiale uitvoeringswijzen, Jiu jitsu en Bugu jitsu, van de Shin Tai Ryu hebben nu grond en wortel verkregen.

DANKBETUIGING

De hoofdmeester van de Shin Tàì Ryu wil onderstaande personen hartelijk bedanken voor hun bijdrage aan de bouw van de Riki Bu Dojo en de aanleg van de Himitsu Take Niwa:

**Jan Sterke, Jos van Beers, André van Iersel, Mart van Iersel, Max Vromans, Bert Sterke, Michel Sturm, Jan Drolinga en companen, Joop Sterke, Kim Sterke, Corné van de Sanden, Shigeo Takahashi, Ihoko Takahashi, familie Yoshida, gemeente Tilburg, Corné Spoon, familie Smulders, dhr. Suzuki, de bureu Meeuwis en Horsten, Remco Snijders, Peggy Witkamp, Marcel Fens, Petra Meijnckens, Ton van de Enden, Jorgen Bevers, Erwin Pielat, Jens Bevers, Charles Dissel, Casper Geraedts, Daan Geerts, Geert van Iersel, Nick Looijmans, Miel van Kuijk, Pieter Looijmans, Erik-Jan Martens, Erwin van de Velden, Ni Kan,
én**

alle deelnemers van de Shin Tàì Ryu en allen die om welke redenen dan ook niet genoemd zijn maar wel een bijdrage hebben geleverd.

**Mark W.J.M. Sterke
Hoofdmeester Shin Tàì Ryu**

SHIN TÀI RYU

Japanse feodale martiale kunsten

Chinese klassieke filosofieën

Organisatie gegevens:

Dojo: Riki Bu Dojo, Lanciersstraat 90 G, Tilburg.

Correspondentieadres: Hoogvensestraat 106; 5017 CH Tilburg.

Homepage: www.shintairyu.nl

E-mailadres: info@shintairyu.nl

Telefoon/Fax: 013-5432719.

Ingeschreven in het Stichtingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken nr. 41097270 te Tilburg.

Bankrelatie: Postbank Girorekening 7699700, ten name van de Shin TÀI Ryu-ha Stg.

Oprichtingsdatum: onbekend (omstreeks 1903)

Hoofdmeester: Gml. drs. Mark W.J.M. Sterke, Do tÀI ken, Shihan 5 Dai Soke (1979).

Generatiegegevens: J. Horsten (derde generatie Hoofdmeester; 1942); M. de Leeuw (vierde generatie Hoofdmeester; 1961).

Meesters: C. v.d. Sanden (Shin TÀI Ryu 6 Dai Soke Isho; Sho Sho Ryu Mokuroku); R. Sniijders (Fuku Shihan); P. van Dongen (Fuku Shihan); P. de la Haye; J. Bevers; M. Fens; J. v. d. Horst, M. Vromans en M. van Iersel.

Erkend en verbonden met: Nederlands Jiu jitsu Genootschap, Musha Nakama, Sho Sho Ryu en Muhen Yongan Ryu (Morioka, Japan). De Hoofdmeester is lid van de Nippon Kobudo Shinkokai (Tokyo, Japan).

De oefenruimte voor de Shin TÀI Ryu activiteiten is alleen toegankelijk na een afspraak met de hoofdmeester.

Hoe kom ik bij de Shin TÀI Ryu?:

Met de auto: A58/E312. Neem de afslag Tilburg/Hilvarenbeek, richting Tilburg (Kempenbaan), ga rechtdoor (Ringbaan oost), bij de 3e stoplichten linksaf (St. Josephstraat), ga rechtdoor zelfs als de weg linksaf buigt, 5e straat linksaf (Lanciersstraat), nr. 90G, rij de inrit in en rij door tot aan de poort (hier mag men niet parkeren).

Met de trein: Centraal station, verlaat het station en ga direct linksaf (Spoorlaan), vijfde straat rechts (groot kruispunt; Heuvelring), vijfde straat links (Piusplein/voorbij McDonalds; Hoogvensestraat), voor het café rechtsaf (Lanciersstraat), nr. 90G, loop de inrit in en ga helemaal naar achter tot aan de poort.

SHIN TÀI RYU

Japanese feudal martial arts

Chinese classical philosophy

The Shin Tài Ryu is a Dutch organisation on the subjects of Japanese feudal martial arts, Chinese classical philosophy, self-defence, gymnastics, meditation and a botanical bamboo garden. Our dojo is at Tilburg, The Netherlands.

The main subject is: Tài jitsu, The art of harmony: Ju jutsu and more than 10 Bugu jutsu (armed martial arts). The school is organized as the classical Japanese martial arts school known as Koryu. The Shin Tài Ryu is also practicing Tài jutsu Yo (essential Tài jutsu): Zazen (meditation), Katsu-ho (dojo first aid), Shin Tài Ryu no Kata (movement-masterpieces; patterns), Taiso (gymnastics) and Kuden (didactic poems). The most important parts are available in an English book with illustrations of the Taiso, Kata and Zazen.

Headmaster: Gml. drs. Mark W. J. M. Sterke, do tài ken, 5th generation.
Correspondence: Hoogvensestraat 106, 5017 CH Tilburg, The Netherlands
Telephone/Fax: 013-5432719 (English spoken)
Homepage: www.shintairyu.nl; E-mail: info@shintairyu.nl
Dojo: Riki Bu Dojo, Lanciersstraat 90 G, Tilburg, The Netherlands.
Garden: Himitsu Take Niwa, Lanciersstraat 90, Tilburg, The Netherlands.

The Shin Tài Ryu is affiliated with the oldest Japanese martial arts tradition, Sho Sho Ryu, 68th headmaster Mr. S. Takahashi, the Muhen Yongan Ryu, 16th headmaster Mr. T. Inoue (Morioka, Japan) and the Musha Nakama (Circle of warriors; The Netherlands). The headmaster of the Shin Tài Ryu is Grandmaster-teacher (9th Dan) of the Dutch Ju jutsu Society and is member of the Nippon Kobudo Shinkokai (Tokyo, Japan).

Book (bilingual):

The Martial Arts, the essence - De martiale kunsten, de essentie; Shin Tài Ryu Tài jitsu Yo; bilingual English and Dutch; Mark W. J. M. Sterke; 1994; ISBN 90-71735-24-9. Available at the Library of Congress (Washington, USA) and the National Diet Library (Tokyo, Japan).

心泰流 泰術 師範 五代
オランダ 柔術 協会 九段
諸賞流 無辺流 目録

家
十号
丸空 素手礼九 道泰軒

住所: オランダ ティルバーグ ホーフベンストウワート 106

E-mail: info@shintairyu.nl

URL: [//www.shintairyu.nl](http://www.shintairyu.nl)

Bamboesoortenlijst

Himitsu Take Niwa & Tsubo Niwa

Bashania fargesii
Chimonobambusa quadrangularis
Chimonobambusa tumidissinoda
Fargesia fungosa
Fargesia nitida
Hibanobambusa tranquillans
 ✕ *Kimmei*'
Hibanobambusa tranquillans
 ✕ *Shiroshima*'
Indocalamus tessellatus
Oligostachyum lubricum
Phyllostachys aurea
Phyllostachys aurea ✕ *Kansai*'
Phyllostachys aurea
 ✕ *Flavescens-inversa*'
Phyllostachys aurea
 ✕ *Albovariegata*'
Phyllostachys aurea ✕ *Koi*'
Phyllostachys aureosulcata
Phyllostachys aureosulcata f.
aureocaulis
Phyllostachys aureosulcata f.
pekinensis
Phyllostachys aureosulcata
 ✕ *Harbin*'
Phyllostachys aureosulcata f.
spectabilis
Phyllostachys bambusoides
Phyllostachys bambusoides
 ✕ *Albovariegata*'
Phyllostachys bambusoides
 ✕ *Castilloni*'
Phyllostachys bambusoides
 ✕ *Castilloni-inversa*'
Phyllostachys bambusoides
 ✕ *Holochrysa*'
Phyllostachys bambusoides
 ✕ *Kawadana*'
Phyllostachys bambusoides
 ✕ *Subvariegata*'
Phyllostachys bambusoides f.
shouzhu
Phyllostachys bambusoides f.
lacrima-deae
Phyllostachys bambusoides
 ✕ *Violascens*'
Phyllostachys bissetii

Phyllostachys decora
Phyllostachys dulcis
Phyllostachys fimbriligula
Phyllostachys flexuosa
Phyllostachys glauca
Phyllostachys glauca var.
variabilis
Phyllostachys iridescens
Phyllostachys kwangsiensis
Phyllostachys lofushanensis
Phyllostachys manni
Phyllostachys meyeri
Phyllostachys nidularia
Phyllostachys nidularia f. *farcta*
Phyllostachys nigra
Phyllostachys nigra ✕ *Boryana*'
Phyllostachys nigra f. *henonis*
Phyllostachys nigra
 ✕ *Megurochiku*'
Phyllostachys nuda
Phyllostachys nuda f. *localis*
Phyllostachys parvifolia
Phyllostachys praecox
Phyllostachys prominens
Phyllostachys propinqua
Phyllostachys edulis
Phyllostachys edulis ✕ *Bicolor*'
Phyllostachys edulis
 'Nabeshimana'
Phyllostachys edulis ✕ *Heterocycla*'
Phyllostachys robustiramea
Phyllostachys varioauriculata
Phyllostachys viridiglaucescens
Phyllostachys sulphurea f. *viridis*
Phyllostachys sulphurea
 ✕ *Houzeau*'
Phyllostachys sulphurea ✕ *Robert*
Young'
Phyllostachys vivax
Phyllostachys vivax f. *aureocaulis*
Phyllostachys vivax f.
 ✕ *Huangwenzhu*'
Phyllostachys vivax f.
Phyllostachys atrovaginata
Phyllostachys arcana
 ✕ *Yellowstone*'
Phyllostachys arcana
Phyllostachys angusta
Phyllostachys acuta
Pleioblastus argenteostriatus f.
pumulus
Pleioblastus simonii

Pleioblastus chino
Pleioblastus amarus
Pleioblastus chino f.
elegantissimus
Pleioblastus gramineus
Pleioblastus humilis
Pleioblastus linearis
Pleioblastus pygmaeus
Pleioblastus viridistriatus
Pleioblastus variegatus ✕ *Fortunei*'
Pleioblastus Shibuyan f. *Tsuboi*
Pleioblastus oleosus
Pseudosasa japonica
 ✕ *Sutsumiana*'
Pseudosasa japonica
 'Akebonosuji'
Pseudosasa japonica
Sasa veitchii
Sasa tsuboiana
Sasa palmata
Sasaella masamuneana
 'Albostriata'
Semiarundinaria yashadake f.
kimmei
Semiarundinaria fastuosa
Semiarundinaria kagamiana
Shibataea kumasaca

DEMONSTREERENDEN EN BEGELEIDERS
OPENING 裏KI BU DOJO & 裏MITSU TAKE NIWA
Tilburg, 13 september 2003

Japanse demonstreerenden:

Shigeo Takahashi,
Sho Sho Ryu Soke 68 dai,
Hoofdmeester Sho Sho Ryu
Tomio Inoue,
Muhen Ryu Soke 16 dai,
Hoofdmeester Muhen Ryu
Mrs. Ayako Kawabe,
Muhen Ryu Naginata Shihan,
Meester-leraar
Mrs. Keiko Yoshida,
Japanese Tea Culture The Omotesenke
Tradition Teacher,
Lerares theeceremonie
Hiroshi Kumagai,
Sho Sho Ryu Shihan,
Meester-leraar
Tomoyuki Sato,
Sho Sho Ryu Chuihonden,
Meester
Hisakazu Sato,
Sho Sho Ryu Chuimoshiwatashi,
Meester
Akira Sasaki,
Muhen Ryu Omotemokuroku,
Meester

Japanse begeleiders:

Mrs. Ihoko Takahashi
Mrs. Reiko Nishimura
Minoru Yoshida
Noriaki Nishimura

Nederlandse demonstreerenden:

Mark Sterke,
Shin Tà Ryu Shihan Soke 5 dai; Oranda Jiu
jitsu Kyokai Daishihan 9 dan; Sho Sho Ryu &
Muhen Ryu Mokuroku,
Hoofdmeester Shin Tà Ryu
Corné van de Sanden,
Shin Tà Ryu Fukukaicho; Sho Sho Ryu
Mokuroku,
Secretaris en Meester
Remco Snijders,
Shin Tà Ryu Tà jitsu Fukushimahan,
Assistent Meester-leraar
Jorgen Bevers,
Shin Tà Ryu Jiu jitsu Shi,
Meester
Marcel Fens,
Shin Tà Ryu Jiu jitsu Shi,
Meester
Max Vromans,
Shin Tà Ryu Jiu jitsu Shi,
Meester
Mart van Iersel,
Shin Tà Ryu Jiu jitsu Shi,
Meester
Erik-Jan Martens,
Shin Tà Ryu Bugu jitsu Yudansha,
Graaddrager
Daan Geerts,
Shin Tà Ryu Jiu jitsu Yudansha,
Graaddrager

PROGRAMMA

OPENING RIKI BU DOJO & HIMITSU TAKE NIWA

Tilburg, 13 september 2003

Adres: LANCIERSSTRAAT 90 g

Programma opening

09.30 Openingspeeches

10.07 Demonstratie Sho Sho Ryu
& Muhen Ryu

10.37 Koffiepauze

10.52 Demonstratie Shin Tàì Ryu

11.22 Demonstratie Sho Sho Ryu
& Muhen Ryu

11.33 Demonstratie Take giri

11.38 Tuinwandeling

11.58 Thee ceremonie Omote Senke

12.48 Uitreiking Hachi-maki

12.58 Einde opening

Wa jitsu & Bo jitsu

**Koffie & thee verkrijgbaar op de
veranda nabij Evenwichtstuin, 15 min.**

Tàì jitsu

Uitvoerings samen met drie Nederlanders

Hoofdmeester klieft bamboe

**Koffie & thee verkrijgbaar op de
veranda nabij Evenwichtstuin, 20 min.**

Mrs. Yoshida met Kim-san en Peggy-san

Open huis

14.00-16.30 Iedereen kan de nieuwe dojo en tuin bezichtigen.

Feestavond

18.00-24.00 Barbeque en feest voor genodigden

Wijzigingen voorbehouden.